

„KAIP SUPRANTI ŽODŽIUS: „KULTŪRA SKLEIDŽIASI KURIANT IR TARNAUJANT BENDRUOMENEI?“

Kamilė Adulčikaitė, 12 klasė

Mokytoja Daiva Sičiūnienė, Molėtų gimnazija

Kultūrą nuo seno globojo ir puoselėjo kiekviena pažangi valstybė ir joje gyvenantys žmonės. Tačiau ji pati irgi turėjo iš kažkur atsirasti – ją formavo tie patys žmonės, tobulindami juos supantį pasaulį ir visuomenę, kurioje gyveno, dirbdami dėl jos gerovės. Vardan Lietuvos kultūros išsaugojimo ir puoselėjimo dirbo XIX a. pabaigos prozininkas, pozityvizmo atstovas Vincas Kudirka.

Visi žinome, kad kultūra – tai nėra tik vienas žmogus, tai – bendruomenė. Norint, kad bendruomenė gyvuotų, ją turi jungti bendri interesai ir pareigos. Galima sakyti, kad kiekvieno iš mūsų pareiga yra puoselėti mūsų šalies, kurioje gimėme ir užaugome, tradicijas, vartoti jos kalbą, neužmiršti istorijos, kurią kūrė mūsų proseneliai, ir kuriame mes patys. Nuo seno vienas iš pagrindinių papročių, o ypač – kalbos puoselėjimo ir išsaugojimo būdų – buvo kūryba. Nepaisant to, kad kūrėjo laisvės daug metų buvo varžomos spaudos draudimo, okupacinės valdžios, lietuvių kalba sugebėjo gyvuoti ir gyvuoja iki šiol. Spaudos draudimo metais aktyviai kūrė bei skatino plisti lietuvišką žodį XIX a. pabaigos prozininkas Vincas Kudirka, kuris parašė ne tik dabartinį Lietuvos Respublikos himną, bet dar kūrė eilėraščius bei buvo pogrindinio laikraščio „Varpas“ vyriausiasis redaktorius. Per savo gana neilgą gyvenimą (41 metus) rašytojas spėjo nuveikti labai daug savo tėvynės ir jos žmonių gerovei. Savo kūryba jis skatino žmones pakilti ir eiti veikti, imtis iniciatyvos, dirbti vardan savo šalies. Viename ryškiausių eilėraščių „Labora“, kurio pavadinimas reiškia „Dirbk“, poetas aprašė savo siekimą įkvėpti gimtojo krašto žmones, mylėti bei puoselėti lietuviškąją kultūrą bei dirbti jos labui. Taip pat Vincas Kudirka žavėjosi jaunatvišku veržlumu, kurio dažnai vyresnės kartos atstovai yra netekę. Šiame eilėraštyje atsispindi poeto susižavėjimas jaunyste: „Kol dega krūtinėj šventa ugnis toji.“ Ta ugnis – vidinis žmogaus variklis, aistra darbui, vedanti į priekį, neleidžianti užsisėdėti ir pasiduoti nepalankioms aplinkybėms. V. Kudirka visą savo gyvenimą paskyrė žmonių švietimui, tautinės savimonės ugdymui, lietuvių kalbos išsaugojimui.

Šiais laikais mes taip pat, vienaip ar kitaip, skleidžiame kultūrą. Visai nebūtina tapti garsiu rašytoju ar kitos profesijos atstovu vien tik tam, kad gyvenime daug nuveiktum. Užtenka paprasčiausio noro daryti nors ir mažus, bet gerus, gražius darbus: aukoti, padėti skurdžiau gyvenantiems, seniems, ligotiems žmonėms, mylėti ir tausoti gamtą. Mes paprasčiausiai galime puoselėti ir didžiulį savo išskirtinę lietuvių kalbą, kuri yra viena seniausių pasaulyje, galime skaityti ir nagrinėti garsių Lietuvos rašytojų bei poetų kūrybą, kurios pradžia siekia net Renesanso epochą. Mūsų tauta turi daug žymių ir garsinančių Lietuvą žmonių, pakeitusių šiuolaikinę literatūrą, kaip vieną iš kultūros sudedamųjų dalių, bei tautiškumo sąvoką. Todėl galime drąsiai sakyti, kad kultūra gali išlikti tik pačių žmonių pagalba, jų veržlumo bei atsidasavimo darbui dėka.

Apibendrinant galiu sakyti ir patvirtinti, kad kultūra skleidžiasi, kai norima tobulinti visuomenę ir įkvėpti ją keistis į gerą, nes kultūra yra mūsų dalis. Be kultūros negali egzistuoti pati tauta, nes nebus kalbos, tradicijų, istorijos. Todėl, manau, kad kiekvieno iš mūsų pareiga yra puoselėti savo šalies kultūrą kad ir nedideliu darbeliu...